

dosarul nr. 2r-516/18

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud.R. Pascari)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton)

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iuliana Oprea
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Igor Vignan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea
prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de către Igor Vignan împotriva hotărârii din 27
mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău

c o n s t a t ă:

La data de 26 august 2015 Igor Vignan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălțării dreptului la
examinarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 24 februarie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a
fost conexată într-o singură procedură cauza civilă nr. 2-1601/16 la acțiunea lui Igor
Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălțării dreptului la
examinarea în termen rezonabil și pricina civilă nr. 2-560/16 la acțiunea lui Igor
Vignan împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălțării dreptului la
examinarea în termen rezonabil.

Prin hotărârea din 27 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, a fost
respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan către
Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea încălțării dreptului la examinarea
în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral.

La data de 27 iunie 2016 Igor Vignan a declarat apel împotriva hotărârii din 27
mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia și
pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depuse de Igor Vignan, fiindu-i acordat un termen de 7 zile din

data recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate. Totodată, apelantului i-a fost explicat că în cazul nelichidării neajunsurilor stabilite prin încheierea din 13 octombrie 2016, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Igor Vignan, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

La data de 23 ianuarie 2017 Igor Vignan a declarat recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 29 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Igor Vignan, a fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel (f.d.7-10).

Prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Igor Vignan cu toate documentele anexate.

La data de 18 ianuarie 2018 Igor Vignan a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată, deoarece menținerea acesteia îi încălcat principiul accesului liber la justiție, garantat de art. 20 al Constituției RM.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 30 noiembrie 2017, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 18 ianuarie 2018, este în termen.

La data de 23 mai 2018, în adresa intimatului Ministerul Justiției al RM, a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Igor Vignan cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis cu restituirea pricinii la instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea din 27 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, la data de 27 iunie 2016 Igor Vignan, a contesta-o cu apel nemotivat.

Prin încheierea din 13 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Vignan, fiindu-i acordat termen de 7 zile din data recepționării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivate. Totodată, apelantului i-a fost explicat că în cazul nelichidării neajunsurilor stabilite prin încheierea din 13 octombrie 2016, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La data de 23 noiembrie 2016 apelantul Igor Vignan a înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de Igor Vignan cu toate documentele anexate, pe motiv că apelantul nu s-a conformat indicațiilor obligatorii stabilite prin încheierea din 13 octombrie 2016 și anume nu a prezentat în termenul stabilit cererea de apel motivată.

Prin decizia din 29 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Igor Vignan, a fost casată încheierea din 24 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Pentru a decide astfel, instanța de recurs a reținut că termenul limită acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, la depunerea apelului, nu coincide cu data ședinței fixate pentru data de 24 noiembrie 2016, ora 10:00, dar se limitează la 7 zile din data recepționării încheierii de a nu da curs cererii de apel.

Instanța de recurs a concluzionat că faptul dat este de natură să limiteze accesul apelantului-recurent la exercitarea căii de atac – apelul, având în vedere termenul limită extrem de mic acordat de către instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel și, totodată faptul că apelul motivat a fost prezentat cu o zi înainte de ședința de judecată din 24 noiembrie 2016.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apel declarat de Igor Vignan cu toate documentele anexate.

Drept temei pentru aplicarea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă și restituirea apelului, instanța de apel a invocat că Igor Vignan nu a executat în termen indicațiile expuse prin încheierea din 13 octombrie 2016, neprezentând cererea de apel motivată, contrar faptului că apelantul a recepționat încheierea respectivă la data de 05 noiembrie 2016, fapt confirmat prin avizul de recepție (f. d. 225, vol. I).

Instanța de recurs conchide, însă, că încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău este una greșită și emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept procedural, respectiv nu poate fi menținută.

Astfel, conținutul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă indică că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Cu referire la prevederile normei enunțate, instanța de recurs reține că deși prin încheierea din 13 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, recepționată de apelantul Igor Vignan la data de 05 noiembrie 2016, i-a fost acordat termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat, acesta și-a exercitat dreptul său procedural și a înregistrat în cancelaria Curții de Apel Chișinău cu o zi înainte de ședința de judecată din 24 noiembrie 2016 cererea de apel motivată, având

în vedere termenul limită relativ mic acordat de către instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel, fapt stabilit și prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 martie 2017.

Mai mult că, prin decizia din 29 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată încheierea din 24 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău de restituire a cererii de apel și cauza civilă a fost remisă la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza punerii pe rol a cererii.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău în mod prematur a constatat asupra restituirii apelului.

Totodată, este important de a evidenția și faptul că la data ședinței de judecată a instanței de apel din 30 noiembrie 2017 când a fost emisă și încheierea de restituire a cererii de apel, deja exista la materialele dosarului apelul motivat, or acesta a fost depus de către Igor Vignan încă la 23 noiembrie 2016 (f. d. 226 – 228, vol. I).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Ori, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și efectivă, iar nu iluzorie și teoretică, avându-se în vedere locul eminent pe care îl ocupă dreptul la un proces echitabil într-o societate democratică (hot. Maria Atanasiu și alții vs România din 12 octombrie 2010).

Astfel, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părții de acces la justiție, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Igor Vignan, a casa încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău cu remiterea cauzei în instanța de apel spre judecarea apelului, ori din materialele dosarului reiese că neajunsurile indicate în încheierea de a nu da curs cererii de apel au fost înlăturate, fiind anexată la materialele dosarului cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Igor Vignan.

Se casează încheierea din 30 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Vignan către Ministerul Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen

rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iuliana Oprea

Mariana Pitic